

Inspireren

Ondersteunen

Uitdagen

Studiedag Project Talent 4 februari 2025

Taxonomie van Bloom

2e en 3e graad basisonderwijs

1e graad secundair onderwijs

Universiteit
Antwerpen

Vlaanderen
verbeelding werkt

UNIVERSITEIT
GENT

TALENT

KU LEUVEN

Gebruik jij ze alle zes?

Hans Van de Moortel, Vrije basisschool Wijnberg
lesgever leerlabo, projectleider ankerschool Wijnberg
Gerd Van Ael, KSLeuven
projectleider ankerschool, PB

Verrijken vanuit het kader van de taxonomie van Bloom

We maken kennis met de taxonomie van Bloom als middel tot verrijkingsactiviteiten. We stellen het kader van de zes denkvaardigheden (dimensies) voor en maken enkele praktische oefeningen om in verschillende leersituaties verschillende denkvaardigheden aan bod te laten komen. Hoe verrijk je klasgesprekken? Hoe kijk je kritisch naar de opdrachten in je leermethodes? Welke opdrachten dagen je leerlingen uit om hun verschillende denkvaardigheden in te zetten en te oefenen?

Kennismaking

Jezelf inschatten als leerkracht: mijn competentie naar Bloom toe..

☐ **STARTER**

Je kent en begrijpt de verschillende denkvaardigheden en je kan opmerken dat er verschillende denkvaardigheden worden aangesproken bij bepaalde (bestaande) lessen.

☐ **GEVORDERD**

Daarbij kan je de opdrachten indelen volgens de denkvaardigheid die in de focus staat.

☐ **MASTER**

Je kan bij elke (nieuwe) activiteit, opdracht of vraag aanduiden welke denkvaardigheid aangesproken wordt. Je kan creatief en bewust nieuwe opdrachten verzinnen en aanbieden die een bepaalde denkvaardigheid aanspreken en oefenen, en dan vooral hogere-orde-denkvaardigheden.

inhoud

1. Inleiding en triggers
2. Taxonomie van Bloom
 waarom?
 alle denkvaardigheden onder de loep
3. Welke kennis?
4. Taxonomie van Bloom en CSF
5. Aan de slag : zoek de kansen
 snuisteren in werkboeken en opdrachten
 zelf opdrachten bedenken
6. Afronding en vragen

1

Inleiding en triggers

Wat hebben deze jongeren nodig om te groeien, te leren en te ontwikkelen?

Triggeren

aanzet geven tot
in gang zetten
veroorzaken
uitlokken
ergens toe verleiden

Trigger

prikkel

situatie

beeld

geluid

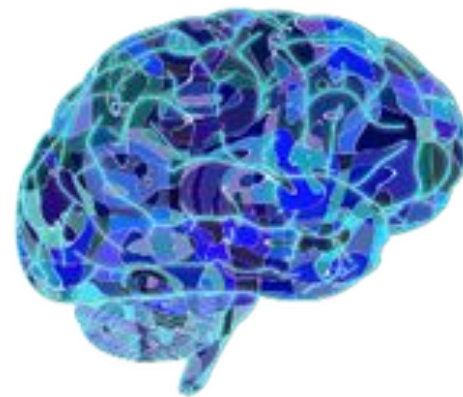
die / dat

een sterke emotionele/cognitieve reactie

oproept!

LEERLABO

mijn school is ...
mijn klas is ...
een dagelijks onderzoek naar mijn...

LEERLABO 1

Onderzoek zegt dat een persoon met gemiddelde cognitieve vaardigheden in staat is om een getal met 7 cijfers met eenvoudige middelen zeker 2u te onthouden, maar ook langer mits enige inspanning (training).

1 9 3 6 7 0 8

LEERLABO 2

Welke opdrachten/uitdagingen koppel jij aan ...

dit 100 cm ding

?????

Lang geleden: er was eens ... Roodkapje?

- ❖ Wat mag Roodkapje van haar moeder niet doen in het bos?
- ❖ Wat zou Roodkapje gedaan hebben als ze wist wat de wolf van plan was?

2

Taxonomie van Bloom

Waarom taxonomie van Bloom?

- Gratis !
- Geen materialen of methodes aan te kopen.
- Een parate, wakkere geest is voldoende!
- Geen ingewikkelde theorie!
- Bruikbaar in alle omstandigheden en situaties van het onderwijsgebeuren.
- Je oefent breinvaardigheden!
- Alle breinvaardigheden (breintalenten) zijn belangrijk.
- Voor elke leeftijd en fase van ontwikkeling.
- Een goede mix en variatie geeft goesting tot leren.
- Te koppelen aan uitdagende opdrachten voor alle kinderen maar vooral ook voor de cognitief sterk functionerende leerlingen.

Waarom taxonomie van Bloom?

(in onderwijstaal)

- ❑ **BREED INZETBAAR**
inzetbaar in kleuter, lager ,secundair, hoger onderwijs, ...
meerdere leergebieden
- ❑ **GEBRUIK OM TE ONTWERPEN**
als aanvulling op bestaand materiaal (hoek, onderwerp, thema, ..) om uitdagender te maken
om verrijkingsopdrachten te ontwerpen voor de klas of de plusklas
- ❑ **GEBRUIK OM TE EVALUEREN**
om verrijkingsaanbod in je leer methode (of elders geplukt) kritisch te bekijken
daagt dit aanbod voldoende uit naar verschillende denkvaardigheden?
- ❑ **ALS HULPMIDDEL**
om doelen te formuleren (sleutelwoorden)
om vragen te formuleren
om werkvormen te kiezen
om opdrachten te kiezen
om te differentiëren en een sporenbeleid op te zetten
om cognitief sterk functionerende leerlingen nog meer uit te dagen...

Denkvaardigheden, denktalenten, dimensies, cognitieve handelingen

Taxonomie van Bloom

ONTHOUDEN **BEGRIJPEN** **TOEPASSEN** **ANALYSEREN** **EVALUEREN** **CREËREN**

Onthouden van feiten zonder begrip. Kan eerder geleerde kennis ophalen door zich feiten, termen, basisbegrippen en antwoorden te herinneren.

Begrijpen van informatie door het terug te halen uit de tekst. Heeft een basis aan feiten en ideeën.

Toepassen van het geleerde in een nieuwe situatie. Problemen oplossen door op een andere manier kennis, feiten, technieken en regels toe te passen.

Onderzoeken en analyseren van informatie door motieven en oorzaken te identificeren; conclusies trekken en bewijzen te vinden ter ondersteuning van bevindingen.

Het presenteren en verdedigen van meningen door informatie, geldigheid van ideeën of kwaliteit van werk te evalueren op basis van een reeks criteria.

Creëren van iets nieuws. Op een andere manier informatie verzamelen door elementen te combineren of alternatieve oplossingen te bedenken.

SLEUTELWOORDEN			SLEUTELWOORDEN			SLEUTELWOORDEN			SLEUTELWOORDEN			SLEUTELWOORDEN			SLEUTELWOORDEN		
Benoemen	Luisteren	Vertellen	Aanduiden	Interpreteren	Toelichten	Associëren	Gebruiken	Toelichten	Analyseren	Onderzoeken	Samenstellen	Aanbevelen	Interpretieren	Valideren	Aanpassen	Integreren	Uitbreiden
Citeren	Memoriseren	Waar	Demonstreren	Observeren	Tonen	Berekenen	Identificeren	Toepassen	Beredeneren	Ontdekkings	Ontleiden	Bekritiseren	Verdedigen	Verdedigen	Bedenken	Ontstaan	Uitvinden
Definiëren	Observeren	Waarom	Discussiëren	Rapporteren	Uitdrukken	Categoriseren	Interpretieren	Uitvoeren	Categoriseren	Ontleiden	Selecteren	Belang	Kiezen	Vergelijken	Bewerken	Ontwerpen	Veranderen
Herhalen	Observeren	Wanneer	Generaliseren	Relateren	Uitleggen	Manipuleren	Organiseren	Verbinden	Classificeren	Oorzaak en gevolg	Vaststellen	Bepalen	Verklaren	Waarderen	Combineren	Ontwikkelen	Verbeteren
Herkennen	Onthouden	Wat	Herformuleren	Samenvatten	Vergelijken	Organiseren	Overbrengen	Voortbouwen	Concluderen	Ordenen	Vergelijken	Bepalen	Mening	Waarderen	Construeren	Oplossen	Vereenvoudigen
Identificeren	Opschrijven	Weglaten	Herformuleren	Schatten	Voorbeelden	Demonstreren	Vormen		Beslissen	Overzichten	Vragen	Betogen	Overtuigen	Waarmemen	Creëren	Producteren	Produceeren
Kiezen	Opzoeken	Welke	Herformuleren	Schatten	Voorbeelden	Demonstreren	Vormen		Betogen	Overzichten	Vragen	Betogen	Overtuigen	Waarmemen	Creëren	Producteren	Produceeren
Kopiëren	Reproducen	Wie	Herformuleren	Schatten	Voorbeelden	Demonstreren	Vormen		Betogen	Overzichten	Vragen	Betogen	Overtuigen	Waarmemen	Creëren	Producteren	Produceeren
Labelen	Reproducen	Wie	Herformuleren	Schatten	Voorbeelden	Demonstreren	Vormen		Betogen	Overzichten	Vragen	Betogen	Overtuigen	Waarmemen	Creëren	Producteren	Produceeren
Lezen	Selecteren		Herformuleren	Schatten	Voorbeelden	Demonstreren	Vormen		Betogen	Overzichten	Vragen	Betogen	Overtuigen	Waarmemen	Creëren	Producteren	Produceeren

VORM		VORM		VORM		VORM		VORM		VORM	
Definitie	Reproductie	Voorbeeld	Opzet	Demonstratie	Logboek	Tabel	Rapport	Tabel	Rapport	Advertentie	Plan
Fait	Toets	Verklaring	Presentatie	Dagboek	Optreden	Checklist	Spreadsheet	Checklist	Spreadsheet	Film	Project
Kenmerk	Werkboek	Kenmerk	Samenvatting	Illustratie	Presentatie	Database	Enquête	Database	Enquête	Product	Lied
Notitie	Werkblad	Notitie		Interview	Simulatie	Grafiek		Grafiek		Spel	Verhaal
Quiz										Schilderij	

VRAGEN	VRAGEN	VRAGEN	VRAGEN	VRAGEN	VRAGEN
Kun je drie ... opnoemen?	Wat gebeurde er en wat betekende dat voor...?	Hoe zou je ... gebruiken?	Wat zijn de onderdelen of kenmerken van...?	Ben je het eens met...?	Hoe zou je ... kunnen verbeteren?
Welke is goed of fout?	Kun je uitleggen waarom...?	Welke voorbeelden kun je vinden om...?	Hoe is ... gerelateerd tot...?	Wat is jouw mening over...?	Kun je iets bedenken om...?
Hoe kwam het dat...?	Hoe zou je de betekenis van ... opnieuw beschrijven?	Hoe kan ... opgelost worden?	Waarom denk je dat...?	Kun je de waarde inschatten van...?	Kun je een alternatief voorstellen voor...?
Hoe omschrijf je...?	Hoe zou je ... samenvatten?	Hoe zou je laten zien dat...?	Welk motief is er om...?	Zou het beter zijn om...?	Hoe zou je het kunnen veranderen?
Hoe is...?	Wat kun je zeggen over...?	Welke andere manier kun je verzinzen om...?	Hoe zou je ... classificeren?	Waarom werd er gekozen voor...?	Op welke manier ontwerp je...?
Wanneer was...?	Welke feiten of ideeën laten zien...?	Kun je gebruik maken van de feiten om...?	Hoe zou je ... categoriseren?	Wat zou je aanbevelen...?	Stel dat... wat zou dat betekenen...?
Wanneer gebeurde...?	Wat is het idee van...?	Welke feiten zou je selecteren om te laten zien...?	Kun je de verschillen herkennen in...?	Hoe zou je ... beoordelen?	Kun je iets maken dat...?
Waar...?	Wat is het beste antwoord...?	Kun je gebruik maken van de feiten om te laten zien...?	Welk bewijs kun je vinden voor...?	Welke keuze zou je maken als...?	Kun je een manier bedenken om...?
Welke...?	Kun je in je eigen woorden vertellen...?	Welke feiten zou je selecteren om te laten zien...?	Wat is de relatie tussen...?	Hoe zou je selecteren als...?	Zie je een oplossing voor...?
Wie...?		Welke feiten zou je selecteren om te laten zien...?	Kun je onderscheid maken tussen...?	Hoe zou je prioriteren...?	
Waarom...?		Welke vragen zou je stellen om...?	Wat is de functie van...?	Welke informatie zou je gebruiken om jouw mening te onderbouwen?	
				Hoe zou je rechtvaardigen dat...?	

Bron: Bloom's Taxonomy - Teacher Planning Kit

Kijk op www.onderwijsmaakjesamen.nl voor meer informatie

Taxonomie van Bloom

6. Creëren

Nieuwe ideeën, producten of gezichtspunten genereren
Ontwerpen, maken, plannen, produceren, uitvinden, bouwen

5. Evalueren

Motiveren of rechtvaardigen van een besluit of gebeurtenis
Controleren, hypothetiseren, bekritisieren, experimenteren, beoordelen

4. Analyseren

Informatie in stukken opdelen om de verbanden en relaties te onderzoeken
Vergelijken, organiseren, uit elkaar halen, ondervragen, vinden

3. Toepassen

Informatie in een andere context gebruiken
Bewerkstelligen, uitvoeren, gebruiken, toepassen

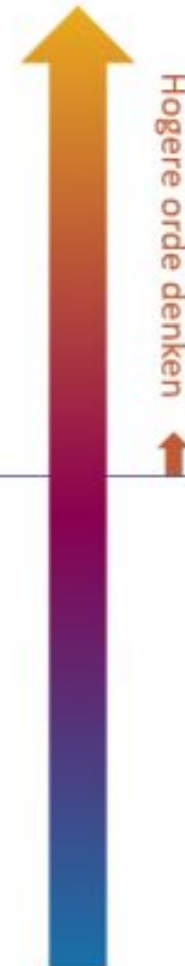
2. Begrijpen

Ideeën of concepten uitleggen
Interpreteren, samenvatten, benoemen, classificeren, uitleggen

1. Onthouden

Informatie herinneren
Herkennen, beschrijven, benoemen

Hogere orde denken

ONTHOUDEN (geheugen)

- Belangrijke component voor onze breinontwikkeling en intelligentie
- Belangrijke vaardigheid bij het leren en studeren
- Belangrijke vaardigheid in ons dagelijks leven
- Kan goed getraind worden!
- Stimuleert de motivatie van kinderen tot leren bij succeservaring
- Onthoud-opdrachten kunnen heel uitdagend en prikkelend zijn (Wat zijn mijn grenzen? Kinderen zoeken die grenzen graag op.)
- Je vraagt:
 - iets te herhalen dat eerder is aangeboden
 - info op te halen uit het geheugen (herkennen, herinneren)
 - pure kennisreproductie
- Kan gaan over feiten, weetjes, lijstjes maar ook complexere taken, algoritmes, schema's, stappenplannen, theorieën, grotere pakketten leerstof,
- Strategieën aanreiken om beter te onthouden (geheugensteuntjes,)

ONTHOUDEN

- **werkwoorden**

- Definiëren
- Navertellen
- Nadoen
- Opsommen
- Opzeggen
- Reproduceren
- Voordragen
- Uit het hoofd leren
- Van buiten kennen

- **vragen**

- Hoe heet ...?
- Wat is ... ?
- Waar is ...?
- Wanneer was, zal, ...?
- Wie is ...?
- Noem drie op?
- Hoe is?
- ...

BEGRIJPEN

- ❑ Super belangrijk ook als ondersteunende vaardigheid voor de andere vaardigheden.
- ❑ Er wordt heel hard op ingezet in alle leergebieden
- ❑ Denk beter >> doe beter!
- ❑ Geeft een goed gevoel over je intelligentie: IK SNAP HET!
iets snappen bezorgt een breinkick, een 'AHA-erlebnis'.
- ❑ Belangrijk bij elke informatieverwerking!
- ❑ Kan goed getraind worden: hoe neem ik informatie op?
- ❑ Dagelijkse bezorgdheid van onderwijsmensen.
- ❑ Denk ook aan begrijpend lezen, close reading, begrijpend luisteren en kijken.

BEGRIJPEN

- **werkwoorden**
 - Een voorbeeld geven
 - Samenvatten
 - Demonstreren
 - Duiden
 - Herformuleren
 - Illustreren
 - Uitleggen
 - Voorspellen
 - Ordenen, classificeren
 -
- **vragen**
 - Wat kan je vertellen over...?
 - Kun je uitleggen...?
 - Wat wordt er bedoeld met...?
 - Waarom...?
 - Hoe zou je typeren?
 - Wat hoort bij wat ...?
 - ...

TOEPASSEN

- Transfer van het geleerde in andere contexten
- Wat je leert, kunnen gebruiken in andere, nieuwe situaties
- Zie ook toepassingen in leermethodes
- Zinvolheid van het geleerde aanvoelen, ervaren in het dagelijkse leven
- Wat ik leer, kan ik dat gebruiken?
- Je vraagt kinderen het geleerde toe te passen in een nieuwe en concrete situatie.
- Problemen oplossen door op een andere manier kennis, feiten, technieken en regels toe te passen.

TOEPASSEN

- **werkwoorden**

- Berekenen
- Uitvoeren
- Demonstreren
- Manipuleren
- Ontwikkelen
- Vertalen
-

- **vragen**

- Welke andere manier kun je verzinnen?
- Welke voorbeelden kun je vinden om..?
- Kun je gebruik maken van ... om ...?
- Welke toepassing zou je hier kiezen?
- Welke vragen zou je stellen om ...?
- ...

ANALYSEREN

- ❑ Informatie ontrafelen
- ❑ Informatie opdelen in onderdelen en in verband brengen met elkaar
- ❑ Verbanden en relaties onderzoeken
- ❑ Onderzoeken door motieven en oorzaken te identificeren, conclusies trekken en bewijzen zoeken ter ondersteuning van bevindingen
- ❑ Allerlei ordeningssystemen leren gebruiken

ANALYSEREN

- **werkwoorden**
 - Categoriseren, ordenen volgens criteria
 - Onderscheiden (verschillen, gelijkenissen)
 - Verhouden tot
 - Ontleden
 - Vergelijken
 - Verbanden leggen
 - Patronen beschrijven
 - In elkaar zetten en uit elkaar halen
 -
- **vragen**
 - Wat zijn de kenmerken van ...?
 - Wat is de relatie tussen ... en ...?
 - Kun je een onderscheid maken tussen ... en ...?
 - Hoe verhoudt ... zich tot ... ?
 - Wat moet je eerst doen en dan ...?
 - Hoe zit dit in elkaar?
 - ...

EVALUEREN

- Opties en pistes vergelijken
- Een keuze maken en je keuze verantwoorden
- De waarde van iets beoordelen
- Je mening uiten en verdedigen met argumenten
- Informatie, meningen, ideeën of kwaliteit beoordelen op basis van criteria
- In vraag stellen!
- Je kritisch opstellen!
- Factcheck : wat klopt er ?
- Het belang van deze denkvaardigheid groeit in een wereld vol overvloed aan?
- Wat is het verschil tussen een mening en een feit?

EVALUEREN

- **werkwoorden**

- Overtuigen
- Verdedigen
- Debatteren
- **Filosoferen**
- Bekritisieren
- Aanbevelen
- Argumenteren
-

- **vragen**

- Wat vind je van en waarom?
- Wat kies je en waarom?
- Ben je het eens met ..en waarom (niet)?
- Zou het beter zijn als ...?
- Zou je aanbevelen?
- Welke argumenten kun je gebruiken om dit standpunt te onderbouwen?
- Wat is voor jou prioritair?
- ...

CREËREN

- ❑ Creatief omgaan met kennis en inzichten en iets nieuws creëren.
- ❑ Op een andere manier informatie verzamelen door elementen te combineren of alternatieve oplossingen te bedenken?
- ❑ Out of the box denken.
- ❑ Verschillende elementen samenvoegen tot iets nieuws
- ❑ Een nieuw idee, een nieuw product, een nieuwe oplossing, een nieuwe manier van werken (proces), bedenken, maken, ...
- ❑ Creativiteit vraagt veel onderliggende vaardigheden.
- ❑ **Logica brengt je van A tot B. Verbeelding brengt je overal (cfr. Einstein)**
- ❑ **Creativity is intelligence having fun! (cfr. Einstein)**

CREËREN

- **werkwoorden**

- Bedenken
- Componeren
- Schrijven
- Verzinnen
- Ontwerpen
- Uitvinden
- Veranderen
- Ontwikkelen
-

- **vragen**

- Kun je ... uitvinden?
- Kun je een originele manier bedenken om ...?
- Welke veranderingen of aanpassingen zou je voorzien om ...op te lossen?
- Kun je een alternatief voorstellen?
- Zie je een oplossing voor ...?
- ...

Daar is Roodkapje terug?

- ❖ **Onthouden**
Wat mag Roodkapje van haar moeder niet doen in het bos?
- ❖ **Begrijpen**
Hoe houdt de wolf de oma van Roodkapje voor de gek?
- ❖ **Toepassen**
Wat had de moeder van Roodkapje beter kunnen zeggen?
- ❖ **Analyseren**
Wat zou Roodkapje gedaan hebben als ze wist wat de wolf van plan was?
- ❖ **Evalueren**
Wat vind je ervan dat Roodkapje niet luistert naar haar moeder?
- ❖ **Creëren**
Bedenk een ander verhaal. Hoe zou het verhaal gelopen zijn als oma naar Roodkapje gegaan was.

3

Welke kennis?

“What we know is a drop...

What we don't know is an ocean!”

(Isaac Newton)

Zijn er soorten KENNIS?

- ❑ **FEITELIJKE KENNIS**
basisbegrippen, feiten, details, (wat, wie, waar, wanneer,..), ...
- ❑ **CONCEPTUELE KENNIS**
classificaties, principes, theorieën, modellen, concepten, systemen, ...
- ❑ **PROCEDURELE KENNIS**
stappenplannen, algoritmes, technieken, methoden, ...
- ❑ **METACOGNITIEVE KENNIS**
bewust zijn van ... en kennis hebben over ... je eigen denken

Van minder naar meer complex/abstract

Taxonomie van Bloom herziene versie (Anderson et al., 2001)		Cognitieve processen					
		Onthouden	Begrijpen	Toepassen	Analyseren	Evalueren	Creëren
Kennis	Feitelijke kennis						
	Conceptuele kennis						
	Procedurele kennis						
	Metacognitieve kennis						

4

Taxonomie van Bloom en CSF-leerlingen

Meerwaarde om te werken met Bloom

Perspectief van de leerkracht

- Bewust worden van eigen handelen en denken.
- Meer grip krijgen op de ontwikkeling van (denk)vaardigheden.
- Vertrouwen opbouwen dat je echt het cognitief handelen van (CSF) kinderen ontwikkelt en aansluit bij hun denken.

Perspectief van de leerling

- Aangesproken worden in een brede ontwikkeling.
- Leermotivatie kan groeien.
- Leren wordt rijker, dieper, zinvoller, minder oppervlakkig.
- De leerkuil en de leerzone ervaren.

Opvattingen betreffende denkvaardigheden

- ❑ **Hogere orde denkvaardigheden (analyseren, evalueren, creëren) zijn er enkel en vooral voor CSF leerlingen.**
- ❑ **In elk thema/les/project moeten alle denkprocessen aan bod komen.**

Misvattingen betreffende denkvaardigheden

- ❑ **Hogere orde denkvaardigheden (analyseren, evalueren, creëren) zijn er enkel en vooral voor CSF leerlingen.**

Alle denkvaardigheden hebben hun waarde bij het leren.

Het is vooral belangrijk de leerzones van de CSF leerlingen op het spoor te komen.

Ook de lagere orde denkvaardigheden (onthouden, begrijpen, toepassen) zijn essentiële vaardigheden voor CSF leerlingen.

Naarmate de leerkracht binnen de brede basiszorg voor alle leerlingen aandacht heeft voor een variatie aan de zes denkvaardigheden bij het onderwijsaanbod, zullen alle leerlingen beter cognitief kunnen handelen.

- ❑ **In elk thema/les/project moeten alle denkprocessen aan bod komen.**

Dit is niet nodig en ook niet wenselijk. Het is goed dat bij een bepaalde les de focus ligt op één of twee denkvaardigheden.

Het is dikwijls zo dat er onderliggend (maar niet in de focus) andere denkvaardigheden mee een rol spelen.

Het is niet de bedoeling om dit voortdurend van elkaar te scheiden maar wel om een variatie op te bouwen zodat alle denkvaardigheden regelmatig aan bod komen.

De ervaring en het onderzoek van leermethodes leert dat de hogere orde denkvaardigheden wat minder aan bod komen.

Het is dus goed om daar alert voor, en bewust van, te zijn.

Taxonomie van Bloom >>> CSF leerlingen

Cognitief sterk functionerende leerlingen worden extra uitgedaagd door hogere denkkorde opdrachten:

creëren

evalueren

analyseren

Ze kunnen meer leerplezier en motivatie ervaren bij complexe en uitdagende opdrachten.

Ook een uitdaging voor de leerkracht!

Uitdagend signaleren

- Bij een thema of onderwerp voorzie je enkele uitdagende vragen, probleemstellingen, opdrachten vanuit hogere denkvaardigheden.
- Je observeert en onderzoekt hoe bepaalde leerlingen daarop reageren.
- Enkele richtvragen:
 - Hoe pakt de leerling de opdracht aan?
 - Merk je een enthousiasme? Is de leerling gemotiveerd?
 - Is er betrokkenheid?
 - Is er een aangehouden concentratie en focus?
 - Vraagt de leerling hulp of probeert de leerling zelf van alles uit?
 - Geniet de leerling van het leren?
 - Gaat de leerling door de leerkuil?
 - Is er faalangst?
 - Zit de leerling in zijn leerzone?

Uitdagend signaleren

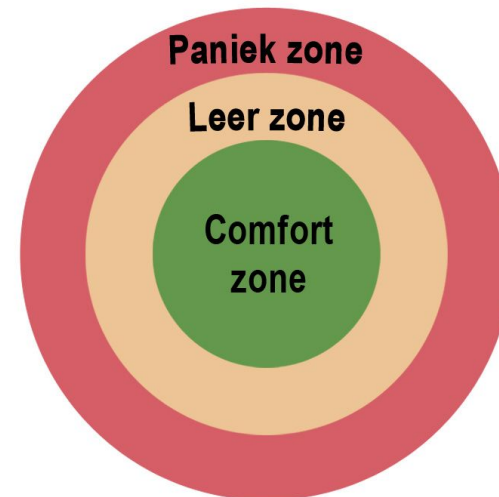
=

De leerzone en de leernoden van de leerling verkennen en opzoeken.

Comfort zone:
Bekend, vertrouwd,
veilig, stabiel, saai.

Leer zone:
Uitgedaagd, levendig,
actief, enthousiast.

Paniek zone:
Angstig, gespannen,
vermoeid, uitgeput.

Model van talentontwikkeling

5 Aan de slag

Zoek en ontdek de kansen tot denken in werkboeken en opdrachten.

Aan de slag: BAO en SO

Uitwisseling

Thematafels

Groepsgesprek

Thematafels

BAO

wiskunde

Nederlands

WO

Frans

verrijgingsklas

SO

aardrijkskunde

geschiedenis

natuurwetenschappen

wiskunde

Nederlands

Leidraad: doelen

- ❑ **Leerdoel:**
Je kan aan de slag om via kleine ingrepen je lespraktijk te verrijken. (BREDE BASISZORG)
- ❑ **Doel van de uitwisseling**
Je verrijkt het materiaal geïnspireerd door de denkvaardigheden van Bloom.
- ❑ **Je maakt kennis met nieuwe activiteiten.**

Leidraad: plan van aanpak

☐ **Stap 1**

Kies een tafel met materiaal waar je dieper wil op ingaan.

☐ **Stap 2**

Bekijk het materiaal: welke denkvaardigheid wordt aangesproken?
HULP: Bekijk de werkwoorden (aansluiting met het leerplan?)

☐ **Stap 3**

Bedenk een aantal vragen/activiteiten om een andere/hogere denkvaardigheid aan te spreken.

☐ **Stap 4**

Hoe kan je dit lesmateriaal inzetten om uitdagend te signaleren?

GOED GEDAAN !

Aan de slag: het is oké om kritisch te zijn!

Waar vind ik
hogere orde
denkvaardigheden??

Aan de slag: Vraaggesprek na het beluisteren van een verhaal of het lezen van een boek (verhaal).

- ❖ **Onthouden**
Vertel het verhaal na. (kernwoorden: wie, wat, welke, waar, wanneer, hoe, ...)
 - ❖ **Begrijpen**
Bedenk een andere titel voor het verhaal (en waarom past jouw titel nog beter?)
 - ❖ **Toepassen**
Bedenk drie interviewvragen die je aan een personage zou willen stellen.
 - ❖ **Analyseren**
Wat was voor jou het spannendste deel van het verhaal? Waarom?
 - ❖ **Evalueren**
Welk personage in het verhaal zou jij willen zijn? Waarom?
 - ❖ **Creëren**
Bedenk een ander einde voor het verhaal.
- ❖ Bron: PICA vragenkaart begrijpend lezen (uitgeverijpica.nl)

Aan de slag: Verrijkingsactiviteiten

Vertel een activiteit waar je fier op was!

Welke denkvaardigheid stond in de focus?

Wat maakte dat er zoveel leer-energie vrij kwam?

Waaraan merkte je de motivatie?

Hoe zag je de betrokkenheid?

Wat raakte je?

Aan de slag: Dixit-kaarten

- ❑ deel kaarten uit of laat een kaart kiezen
- ❑ gebruik het werkdokument
- ❑ inspireert de kaart je tot een activiteit?
- ❑ kun je enkele denkvaardigheden aan deze kaart(en) koppelen?
- ❑ hoe zou je bepaalde kaarten ordenen?

Aan de slag: op zoek naar denkvaardigheden in werkboeken

- ❑ Kies enkele werkboeken.
- ❑ Gebruik het werkdocument.
- ❑ Ga op zoek naar opdrachten hogere orde denkvaardigheden.
- ❑ Noteer het boek en de pagina's (opdrachten)
- ❑ of verzin zelf een andere opdracht bij het gegeven.

Aan de slag: Filosoferen met kinderen

- ❑ cirkelmoment
- ❑ vragenuurtje
- ❑ regelmatig +/- 15 min.
- ❑ filosofische vraag n.a.v. een gebeurtenis, verhaal, ...
- ❑ geen kennisvragen
- ❑ opinies formuleren met argumentatie
- ❑ leren luisteren naar elkaar en denken over argumenten
- ❑ er is niet één antwoord op een filosofische vraag

Filosoferen met kinderen: tips

- ❑ denkkaravaan.be (vragenvulkaan)
- ❑ www.klascement.net
- ❑ filosovaardig.nl
- ❑ filosofieonderwijs.be
- ❑ van boeken ga je denken!
- ❑ filosoferen met kinderen (Nel de Theije)
- ❑

6

Afronding en vragen wat met de triggers 1 en 2?

Zie ook

- Handboek: Ontwikkelen van cognitief talent (Acco Learn)
Stimuleren van hogere-orde-denkvaardigheden p. 120
- Hoogbloeier: vorming, materialen,...
- Project Talent

Meer info?

Gerd Van Ael (secundair) 0498 81 75 60 gerd.vanael@ksleuven.be

Hans Van de Moortel (BaO) 0478 38 46 40 hans.vandemoortel@wijnberg.info